

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 3. Utrùm Incarnatio facta tantùm fuerit ad redimendum genus humanum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

gratia unius hominis Jesu Christi in plures abundavit. Quibus verbis Apostolus comparat vim peccati originalis ad nocendum, cum valore meritorum Christi ad sanandum, & hunc illi longè anteponit.

3. Ex Patribus, pro quibus omnibus hic erunt Chrysostomus homilia 10. ad Romanos, ubi hæc habet: Si unius peccatum peremerit omnes, multo certè magis unius gratia servare poterit. Postea ostendit (Apostolus) non illud modo peccatum per gratiam extinctum, sed & reliqua omnia; nec ipsa tantum peccata esse extincta, sed & iustitiam datam, atque adeò Christum non modo tantum iussisse, quantum leserat Adam, sed & multo magis, ac multo plenius. Et Augustinus sermone de tempore 114. Hodie, inquit, Dominus noster in statera crucis pretium nostra salutis appendit, & una morte universum mundum, sicut omnium conditor, ita omnium reparator absolvit. Indubitanter enim credamus, quod totum mundum redemit, qui plus dedit, quam totus mundus valeret: meritum enim redemptionis mercedis dignitas insignis pretii supergressa est. Sed ex occasione data

Observa, quamvis Christus pro peccato originali, & aliis hominum peccatis Patri obtulerit satisfactionem non modò condignam, sed etiam superabundantem, hanc tamen satisfactionem non prodesse, nisi iis, quibus applicatur, & quantum applicatur per media à Christo, vel à Deo instituta; hinc nullo modo prodest infantibus, in utero materno morientibus, quia nullo modo eis applicatur: è contra tantum prodest, quantum potest, iis qui cum debita dispositione baptizantur, vel martyrio coronantur, quia per baptismum & martyrium perfectè applicatur ad abolendam pœnam omnem, peccato debitam: per alia verò media ordinariè non applicatur perfectè, sed imperfectè tantum, quia per alia media ordinariè applicatur tantum ad mutandam pœnam æternam in temporalem, vel graviolem in leviolem.

Ratio horum est, jam insinuata, quia Pater æternus accepit quidem pro omnibus hominibus satisfactionem Christi quantum ad actum primum, seu quantum ad sufficientiam; at non illam acceptat in actu secundo, & quantum ad effectus, nisi juxta modum, quo per diversa media applicatur hominibus, & Christus ipse non aliter voluit, à Patre acceptari, & hominibus prodesse satisfactionem suam: quare mirum non est, quòd ab iis, quibus non applicatur perfectè satisfactio Christi, alia satisfactio exigatur; quod non est contra rationem condignæ satisfactionis, nec inde sequitur, debiti jam soluti exigi solutionem.

COROLLARIUM.

Incarnatio necessaria fuit ad redimendum genus humanum per condignam satisfactionem, ab homine exhibendam.

Sequitur ex dictis hæcenus, ex quibus sic breviter argumentor. Nulla pura creatura condignè satisfacere potuit pro peccato mortali, etiam unico, sive proprio, sive alieno: Christus verò de condigno, & plus quam de condigno satisfacere potuit etiam per unum quantumcumque obsequium pro peccatis mortalibus pluribus ac pluribus, & gravioribus ac gravioribus in infinitum. Ergo, &c. Dixi porrò, per condignam satisfactionem ab homine exhibendam: nam incarnatio necessaria non fuit ad redimendum genus humanum per condignam satisfactionem præcisè, quia Verbum potuit genus humanum redimere per satisfactionem condignam, non humanam, sed angelicam naturam assumendo, quamquam non tam convenienter potuerit.

ARTICULUS III.

Utrum incarnatio facta tantum fuerit ad redimendum genus humanum.

NOta. Hic non queritur, quid Deus circa incarnationem potuerit decernere, vel an aliud, &

quod decretum habuisset, si præsens non haberet; cum enim de eare nihil revelatum sit, nihil de eare nisi divinando dici potest. Agitur ergo de decreto, quod Deus habet; & queritur, quale fuerit circa incarnationem, quantum colligi potest ex certa, vel saltem magis probabili revelatione: utrum scilicet Deus per illud decretum incarnationem voluerit ante prævisionem omnis peccati; ita ut facta esset incarnatio, etiamsi homo non peccasset; an verò per illud decretum voluerit Deus incarnationem post peccati prævisionem, & ad redimendum hominem, ita ut vi præsentis decreti Filius Dei non esset incarnatus, si homo non peccasset, & sic non indiguisset redemptione?

Circa hanc controversiam triplex est sententia. Prima docet incarnationem quoad substantiam decretam fuisse ante prævisionem peccati: licet quoad circumstantiam carnis mortalis & passibilis decreta non fuerit, nisi post peccati prævisionem; ita ut venisset Christus, quamvis non in carne mortali & passibili, etiamsi non peccasset homo, nec adeò redemptione indiguisset.

Secunda sententia, quæ est S. Thomæ, asserit incarnationem, etiam quoad substantiam, decretam non fuisse, nisi post peccati prævisionem, & ad ejus remedium: ita ut vi præsentis decreti Christus omnino non venisset, si homo non peccasset.

Tertia denique sententia vult incarnationem decretam fuisse ex duplici motivo totali, scilicet prius sui gratia, seu propter intrinsecam excellentiam, ante peccatum prævisum, abstrahendo à carne passibili vel impassibili; deinde iterum post peccati prævisionem ex affectu redimendi genus humanum, determinando carnem passibilem: quare secundum tertiam hanc sententiam, ita incarnatio etiam quoad substantiam facta est ad redimendum hominem lapsum, ut tamen facta esset, etiamsi homo non peccasset, nec redemptione opus habuisset. Sed cum secunda sententia, sit

§. I.

Incarnatio volita fuit à Deo tantum post prævisionem peccati, & ad redimendum genus humanum: ita ut vi præsentis decreti, Filius Dei incarnatus non esset, si genus humanum redemptione non indiguisset.

Prob. 1. ex Scriptura. Nam Joan. cap. 3. Christus ipse ait: Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret: ut omnis, qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam æternam. Non enim misit Deus Filium suum in mundum, ut iudicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum. Et cap. 10. idem sic loquitur: Ego veni, ut vitam habeant, & abundantius habeant. Et ad Galat. cap. 4. dicit Apostolus: Misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub lege; ut eos, qui sub lege erant, redimeret, ut adoptionem filiorum reciperemus. Idem asserit 1. ad Timoth. cap. 1. Fidelis sermo, inquit, & omni acceptione dignus: quòd Christus Jesus venit in hunc mundum peccatores salvos facere. Ex his autem locis, & aliis similibus patet, Scripturam pro motivo incarnationis redemptionem hominis à peccato perpetuò assignare: gratis igitur omnino dicitur, incarnationem ab eo volitam fuisse propter motivum aliud, ita ut facta fuisset, etiamsi homo lapsus non esset, & sic non eguisset redemptione.

Hoc ratiocinium est Angelici Doctoris hic questione 1. art. 3. in O. Quidam, inquit, dicunt, quòd etiamsi homo non peccasset, Dei Filius incarnatus fuisset. Alii verò contrarium asserunt, quorum assertioni magis assentiendum videtur: ea enim, quæ sola Dei voluntate proveniunt supra omne debitum creatura, nobis innotescere non possunt, nisi quatenus in Sacra Scriptura traduntur, per quam divina voluntas nobis innotescit. Unde cum in Sacra Scriptura ubique incarnationis ratio ex peccato primi hominis assignetur, convenientius dicitur, incarnationis opus ordinatum esse

esse à Deo in remedium contra peccatum, ita quod, peccato non existente, incarnatio non fuisset; quamvis potentia Dei ad hoc non limitetur; potuisset enim, etiam peccato non existente, Deus incarnari.

Prob. 2. Ex Patribus, Itane scilicet lib. 5. cap. 14. Si enim, inquit, non haberet caro salvari, nequaquam Verbum Dei caro factum esset.

Athanasio serm. 3. contra Arianos. Dominus, inquit, non habuit causam, ut esset Verbum, nisi quod Patris esset germen, & sapientia unigenita: cum tamen homo efficitur, tum causa substituitur, cur eum oporteat carnem gestare: necessitas quippe indigentiaque hominum anterior est, quam illius natiuitas, qua (necessitate) sublata, carnem non induisset, &c. Superius sic locutus erat: Deus ut bonus, & Pater Domini nostri, nostram vicem dolens... author fuit Filio suo, ut induto corpore humano, homo fieret... atque in eocorpore se ipsum offerens pro omnibus, omnes liberaret ab ignorantia deitatis, & corruptione.

Gregorio Nazianzeno in orat. 4. de Theologia, in qua sic ait. Quae autem humanitatis à Deo propter nos suscepta causa exit? Profecto ut nobis salus pararetur: quid enim aliud causa afferri possit?

Ambrosio lib. de incarn. dominicæ sacram. cap. 6. ubi hæc habet: Didicistis igitur, quia sacrificium de nostro obituit (Christus) nam quæ erat causa incarnationis, nisi ut caro, quæ peccaverat, per se redimeretur... Carnem assumpsit, ut spoliū carnis exuret, atque in semetipso & manibus diaboli crucifigeret, & trophea virtutis erigeret.

Augustino serm. 79. de verbis Apostoli. Nulla, inquit, causa fuit veniendi Christo Domino, nisi peccatores salvos facere. Tolle morbos, tolle vulnera, & nulla causa est medicina.

Cyrillo Alexandrino in thesauro assertionem 24. Verbum Dei, inquit, non aliam ob causam factum est homo, quam ut omnia, quæ sua sunt, nostris infirmitatibus commiscens, ac veluti contemperans, humanam naturam confirmaret, atque ad suum ipsius robur traderet. Et in assertionem 15. sic ad mentem nostram aptissime loquitur: Adam primus homo factus est, dataque illi est à Deo via salutis; quam quidem: divinum mandatum transgressus, misit, lapsusque est in interitum, provolutus in peccatum descendit in mortem. Aliam igitur viam nobis præmonstrari opus erat, quæ ad pristinum statum conscenderemus. Cui quidem præmonstrande cum nullus hominum par esset, ipsum Verbum Dei cum sit natura increatum, propter nos creatus homo....

Leone Magno serm. 3. de Pentecoste. Si homo, inquit, ad imaginem & similitudinem Dei factus, in suo honore natura mansisset, nec diaboli fraude deceptus, à longe sibi posita per concupiscentiam deviasset, Creator mundi creatura non fieret.

Et Gregorio magno in cap. 8. lib. 1. Regum. Nisi Adam, inquit, peccaret, Redemptorem nostrum carnem suscipere nostram non oporteret: non enim venit vocare iustos, sed peccatores ad penitentiam. Si ergo pro peccatoribus venit, si peccata deessent, cum venire non oporteret.

Patres igitur magno inter se consensu docent, Christum venisse, ut hominem lapsum erigeret, & sub peccati iugo positum ut libertatem afferret; quin imò nec Christum venturum fuisse, si homo peccaturus non fuisset, adeoque opus redemptione non habiturus. Quare Patribus aperte videntur repugnare ii, qui in prima, vel tertia sententia sunt.

§. II.

Solvuntur objectiones petite ex Scriptura.

Obj. 1. Proverb. cap. 8. dicitur: Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret à principio. Quæ verba à Patribus accipiuntur de sapientia incarnata, quamvis etiam de increata intelligantur. R. 1. verba illa non intelligi literaliter de sapientia incarnata, sicut nec de increata, sed de sapientia in genere, abstrahendo à creata &

increata; adeoque sensum esse: Deus ab æterno, & antequam quidquam decerneret, sapientissimus fuit, ac proinde omnia in tempore creanda decrevit ac præordinavit sapientissimè.

R. 2. Verba illa commodè intelligi posse de sapientia increata, seu de Filio Dei, quem Pater æternus ab æterno per generationem æternam possedit.

R. 3. Verba illa intellecta de sapientia incarnata, seu de Christo, non aliud significare, quæ specialissimum amorem, quo Pater æternus ante realem mundi productionem, & ab æterno Christum profectus est, omniaque ad ejus gloriam ordinavit. R. 4. locum illum apud septuaginta Interpretes sic haberi: Dominus creavit me in initio viarum suarum ad opera sua; quæ lectione admitta locus de sapientia incarnata intellectus, solum significat Christum secundum humanitatem creatum esse, ut esset electis via ad beatitudinem, ad quam ipse ante omnes prædestinatus fuit.

Obj. 2. Ephesiorum c. 1. dicitur: Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem. Quorum verborum sensus est: Propter Christum jam voluit elegit nos, antequam decerneret creationem mundi. R. neg. hunc esse hujus loci sensum. Sensus itaque est: Deus propter Christi merita absoluta futura, & absolute prævisa elegit nos, antequam fieret mundus, hoc est, ab æterno. Pro quo

Nota. Deus absolute prævidit lapsum Adami absolute futurum. Lapsum Adami absolute præviso, ad humani generis redemptionem decrevit Christum, & ejus merita prædefinit. Merita Christi prædefinita, & absolute futura, absolute prævidit. Propter merita Christi absolute prævisa, certos homines elegit ad gloriam, & electos ad gratiam prædestinavit. Hæc est Apostoli doctrina.

Obj. 3. Hebræorum cap. 2. v. 10. dicitur, propter Christum omnia esse facta, adeoque propter Christum omnia fuisse decreta, & sic Christum à Deo decretum fuisse, antequam decerneret mundi creationem. R. neg. Verba Apostoli sunt: Decebat eum, propter quem omnia, & per quem omnia, qui multos filios in gloriam adduxerat (hoc est, per Christum adducere decreverat) auctorem salutis eorum (Christum) per passionem consummare. Ubi per to eum intelligitur Pater æternus, ad quem proinde, non verò ad Christum, pertinent verba illa, propter quem omnia, & per quem omnia.

Obj. 4. Colossensium cap. 1. dicitur de Christo: In ipso condita sunt universa in celis, & in terra... omnia per ipsum, & in ipso creata sunt, & ipse est ante omnes. R. breviter, hæc omnia dici quidem de Christo, sed de eo dici, ut Deus est, non verò ut est homo.

Obj. 5. 1. Corinthiorum cap. 3. dicitur: Omnia vestra sunt; vos autem Christi; Christus autem Dei. Ergo Deus decrevit immediate Christum propter gloriam suam, deinde propter Christum electos, denique propter electos cætera omnia. R. neg. conseq. Hujus igitur loci sensus est: Omnia ordinantur ad vestram utilitatem. Vos verò estis membra mystica Christi, sicut Christus ipse, quatenus homo, est Dei, quasi capitis ac Domini, creatura & possessio.

Obj. 6. hæc Christi verba apud Joannem cap. 17. Et nunc clarifica me tu Pater apud te ipsum claritate, quam habui priusquam mundus esset apud te (hoc est, priusquam mundus à te esset decretus.) R. neg. hanc interpretationem, & post hæc verba, Priusquam mundus esset, virgulam poni debere, & sensum esse; Pater, fac ut in cælo, quantum fieri potest, mihi ut homini communicetur gloria, quam ut Deus habui apud te ante mundi creationem, & ab æterno.

Obj. denique hæc verba Ecclesiastici cap. 24. Ego (sapientia) ex ore Altissimi prodivi, primogenita ante omnem creaturam. Ad solutionem Nota. Verbum, primogenitus, per hebraïsmum solet in Scriptura significare aliquid in suo genere præstantissimum, ut cum dicitur, primogenita mors, hoc est, mors fœtissima, vel, primogeniti pauperum, hoc est, pauperissimi.

periri. R. itaque. Supposito, quod verba laudata de sapientia incarnata intelligi debeant; vel dicuntur de Christo, ut est homo, & sensus est, quod creaturis omnibus longè antecellat; vel de eo dicuntur, ut est Deus; & sensus est, quod ab aeterno genitus fuerit, & antequam produceretur ulla creatura.

Dices. Scriptura significat, Christum fuisse à Deo decretum, ut ducem, & pastorem ovium, hoc est, Angelorum & hominum, ut mediatorem vitæ spiritualis, hoc est, gratiæ & gloriæ, ut sponsum Ecclesiæ, quæ homines & Angelos comprehendit. Atqui ratio ducis, pastoris, &c. est aliquid de se planè independens à peccato, & ejus prævisione, potuitque proinde prius intendi, & expectari à Deo, quam homo prævideretur esse peccaturus. Ergo revera, &c.

R. Christum potuisse quidem à Deo ut ducem, & pastorem ovium, ut sponsum Ecclesiæ, ut mediatorem vitæ supernaturalis præcisè ac simpliciter decretum independenter à prævisione peccati; at verò non potuisse independenter à peccato prævisio decerni ut ducem, & pastorem hominum lapsorum, ut mediatorem vitæ supernaturalis reparandæ, ut sponsum Ecclesiæ, quam sanguine suo acquireret, & pro qua se ipsum traderet, ut sanctificaret & mundaret illam, &c. Hoc autem secundo modo, non primo, Christus decretus est, ut probavimus ex Scriptura, & Patribus, & hoc secundo modo prius decretus est, ut Angelorum dux & pastor, ut caput supra omnem Ecclesiam, hoc est, ut supremus hominum & Angelorum Monarcha.

§. III.

Solvuntur objectiones petite ex Patrum auctoritate.

Obj. 1. Sanctum Irenæum, apud Cardinalem de Lugo, & alios Auctores, sic loquentem: Cum præxisteret salvans, oportebat, quod & salvaretur, fieri, ut non vacuum sit salvans. R. Irenæum loqui de Christo ut Deo, seu de ipso Verbo, existente ab æterno, quod erat salvans in actu primo, id est, potens salvare in natura assumpta: unde Deus moveri potuit ad permittendum hominis lapsum, aliàs fortasse non permissurus, si homo lapsus reparari non posset per Verbum hominem factum. Itaque juxta sanctum Irenæum, cum ab æterno existeret Verbum, quod hominem lapsum salvare posset assumendo naturam humanam, Deus convenienter permittere potuit, & permisit, hominem labi, ut ex hominis lapsu, Verbo daretur occasio carnem assumendi, & hominem lapsum salvandi, quia inde maxima Deo gloria, plurimaque & maxima ipsi homini emolumenta profluxura erant.

Obj. 2. Cyrillum Alexandrinum in thesauro, assertione 15. sic loquentem: Idcirco quæ ipsum decem faciens (Deus) non quando nos facti sumus, tunc primum de nobis deliberat; verum etiam antequam fieret terra, & ante secula rerum nostrarum successus & eventus prænotavit; & ante secula fundavit Filium suum, quantum ad suam prænotionem attinet, ut nos super eum edificati, resurgamus in incorruptionem, quia alioquin per prævaricationem in interitum & corruptionem incideramus. R. Cyrillum hic apertè nostrum esse: nihil enim aliud vult, quam Christum fuisse præordinatum, & præparatum in providentia divina, antequam existeret mundus, & nos in tempore peccaremus, ut adveniente postea lapsu nostro in tempore, jam esset nobis præparata reparatio.

Christum autem sic præparatum fuisse post absolutam lapsum nostri prævisionem, clarè dicit S. Doctor; sic enim continuò prosequitur: Sciebat enim, nos per peccatum morituros, & propter inobedientiam nostram, in sepulchro terra cubituros, atque audituros; Terra es, & in terram reverteris. Cum autem quæ ex te nostra erant, etiam ab æterno præcogitavit omnium nostrum conditor & creator, prævidit, atque præfinit eum, qui propter nos & pro nobis homo futurus

esset, hoc est, Verbum suum, ut initium viarum, & fundamentum reperitur instaurata in ipso humane nature ad incorruptionem.

Idem luculenter docet dialogo 5. de sancta Trinitate circa medium, ubi ait: Dicam enim aliquid, haud multum decori in præsentiarum sollicitus, quod necessitas ita postulat, hominum lapsibus, ac nostris peccatis maximam habeat gratiam unigenitus: sciat verò occasionem sibi fuisse gloria illius deifica humanitatis peccata: nisi enim peccassemus, non factus fuisset nostri similis (naturam scilicet nostram assumendo) & nisi factus esset nostri similis, neque crucem sustinisset, ac nisi mortuus esset, neque nobis, & sanctis Angelis adorandus esset.

Nec dic, S. Cyrillum aliud non velle, quam Christum venturum non fuisse in carne passibili & mortali, si homo peccaturus non fuisset; adeoque Christum, ut venturum in carne passibili & mortali, à Deo decretum fuisse tantum post peccati prævisionem, quod non impedit, quominus simul independenter ab hac prævisione Christus decretus fuerit secundum substantiam, præcindendo à carne passibili vel impassibili, adeoque non impedit, quominus Christus adhuc venturus fuisset, etiamsi homo non fuisset peccaturus: nam contra est, quia talis distinctionis vestigium nullum apud S. Cyrillum aut Patres alios invenies.

Obj. 3. S. Augustinum 1. in libro de spiritu & anima cap. 9. ubi ait: Propterea Deus homo factus est, ut totum hominem in se beatificaret. Et lib. 1. de nuptiis cap. 21. ubi dicit conjugium etiam in statu innocentie, si homo non peccasset, futurum fuisse sacramentum conjunctionis Christi cum Ecclesia. R. ad primum, Auctorem libri de spiritu & anima aliud esse ab Augustino: nam ut observat Bellarminus in libro de Scriptoribus Ecclesiasticis, Auctor ille citat Boetium, qui annis ferè centum Augustino posterior est. Præterea, verba laudata nobis non obfunt: Deus enim finem hunc, scilicet ut hominem in se beatificaret, tam post prævisionem peccati, quam ante, potuit intendere. Ad 2. R. neg. Sanctus enim Augustinus loco citato dicit tantum, in statu innocentie, etiamsi homo non peccasset, futurum fuisse conjugium, quod postea Apostolus vocavit magnum sacramentum in Christo & Ecclesia. Respondet, inquit, connubii sacramentum: De me ante peccatum dictum est in paradiiso, Relinquet homo patrem, &c. quod magnum sacramentum dicit Apostolus in Christo & Ecclesia.

Nostrum autem esse S. Doctorem, jam supra probavimus, & adhuc demonstramus ex libro 1. de peccatorum meritis cap. 26. ubi hæc habet: Commodius esse arbitror, acervatim cogere, quæ occurrere poterint, vel quæ sufficere videbuntur, quibus appareat Dominum Jesum Christum non aliam ob causam in carne venisse, ac forma servi accepta factum obedientem usque ad mortem Crucis, nisi ut hac dispensatione misericordissima gratias omnes, quibus tanquam membris, in suo corpore constitutis, caput est, ad capeffendum regnum celorum vivificaret, salvos faceret, liberaret, redimeret, illuminaret, qui prius fuissent in peccatorum morte, &c.

§. IV.

Solvuntur objectiones petite ex ratione.

Obj. 1. Si Christus non fuit decretus, nisi post prævisionem peccati primi parentis, non fuit primus prædestinatus, & exemplar aliorum omnium hominum prædestinatorum. Falsum conf. Ergo, &c. R. neg. seq. maj. Licet itaque Christus decretus non fuerit ad existentiam, nisi post Adamum, & ejus peccatum absolute prævisum, nihilominus ante Adamum prædestinatus fuit ad gloriam: Deus enim Adamum ad gloriam non prædestinavit, nisi post prævisionem peccati illius, & prædestinationem Christi Salvatoris, ac meritum ejus, propter quæ prædestinita, & absolute prævisa, Adamum ad gloriam elegit, eique gratias cum

cum affectione gloriæ infallibiliter connexas præparavit: quare Adamus in tempore propter merita Christi Salvatoris absolute futura, & absolute prævisa, accepit gloriam & omnem suam gratiam, etiam illam quam habuit ante peccatum, non quidem ut primò datam, sed ut poenitenti redditam; sub quo tantum respectu effectus fuit electionis & prædestinationis. Quòd si Christus prædestinatus fuit ad gloriam ante Adamum, à fortiori fuit ante omnes Adami posteros, quos Deus elegit, seu quos ante prævisionem omnis proprii meriti, absolute & efficaciter voluit consequi gloriam: nam qui ex Adami posteris ad gloriam electi fuerunt, non electi fuerunt ante ipsum Adamum, sed vel simul cum illo, vel etiam post illum, posterioritate scilicet rationis.

At inquit. Si Adamus non peccasset, nullus hominum secundum nos, ex vi præsentis decreti prædestinatus fuisset: nam secundum nos, si Adamus non peccasset, Christus ex vi præsentis decreti non venisset. Ergo secundum nos, si Adamus non peccasset, nullus hominum salvatus fuisset; quod videtur absurdum. *R. dist. seq. ant.* Si Adamus non peccasset, nullus hominum secundum nos, ex vi præsentis decreti prædestinatus fuisset prædestinatione gratuita, & antecedente prævisionem absolutam omnis proprii meriti, quo modo electi omnes in præsentis statu sunt prædestinati. *C. seq. ant.* Prædestinatione remunerata, & supponente prævisionem meritum, ac perseverantiam in statu gratiæ. *N. ant. & consequ.*

Itaque secundum nos, præsentis decreto voluit Deus conditionatè quidem, sed seriò ac sincerè, ut Adamus, & omnes ejus posteris gloriam æternam consequerentur, si perseverarent in statu innocentiae: unde vi præsentis decreti, Adamum, & ejus posteros æterna gloria propter eorum merita, ac perseverantiam in statu innocentiae, absolute prævisa, coronare consequenter voluisset absolute & efficaciter, si reipsa in statu innocentiae; & bonorum operum exercitio perseveraturi fuissent. Jam verò si Adamus non peccasset, in statu innocentiae perseverasset, & eo perseverante, aliqui, imò multi ex ejus posteris, in illo statu perseverassent. Quare si Adamus peccaturus non fuisset, Deus ex vi præsentis decreti, Adamum, & multos ex ejus posteris ex absoluta meritum & perseverantiae prævisione, ad gloriam æternam ut mercedem prædestinasset, adeoque Adamus, & ex ejus posteris multi salvati fuissent.

Obj. 2. Adamus ante lapsum, gratiam habitualement & actualem, qua peccatum vitare, & in statu innocentiae perseverare posset, accepit propter merita Christi prædestinata, & absolute prævisa, juxta illud Apostoli Eph. c. 1. *Qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in Christo.* Ergo necesse est, Christum cum suis meritis prædestinatum fuisse ante peccati prævisionem. *R. neg. ant.* Adamus enim gratiam habitualement & actualem, qua cum in statu innocentiae perseverare posset, si vellent, accepit ex mera Dei liberalitate: quanquam utramque post lapsum, propter merita Christi recuperaverit. Apostolus autem loco citato loquitur de Christo redemptore, unde intelligendus est de gratis, quæ post peccatum Adami absolute prævisum, misericorditer à Deo, intuitu meritum Christi jam absolute futurorum, præparatè fuerunt ipsi Adamo, & posteris ejus.

Dices. Si ita est, multò minùs Angeli gratiam ex meritis Christi acceperunt. Falsum conf. Ergo, &c. *R. neg. min.* Deus enim priùs Angelis gratiam, quæ peccatum vitare possent, præparavit, quàm peccatum malorum angelorum prævideret: priùs peccatum malorum angelorum prævidit, quàm prævideret peccatum Adami: peccatum enim angelicum fuit aliquo modo causa peccati Adami: priùs denique prævidit peccatum Adami, quàm decerneret Christum, & ejus merita. Priùs igitur, quàm decerneret Christum, & ejus merita, Angelis gratiam, quacum vitare peccatum, & in bono in quo creandi erant, perseverare possent, præparavit.

At inquit. Christus tam est caput Angelorum, quàm

Simonnet Theol. Tom. II.

hominum. Præterea, Angeli viatores habuerunt fidem Christi, & per illam sanctificati sunt.

R. ad primum. Christum etiam secundum humanitatem, esse quidem caput, non solum hominum, sed etiam Angelorum, sed cum aliquo discrimine: nam est caput hominum, & quoad exteriorè gubernationem, & quoad internum gratiæ influxum; Angelorum caput est, quoad exteriorè gubernationem, & excellentiam tantum.

R. ad secundum negando. Nam quòd Christus angelis viatoribus revelatus fuerit, neque ex Scriptura, neque ex Patribus colligitur: imò quamvis certum sit, aliquos ex Angelis sanctis incarnationis mysterium, antequam impleteretur, cognovisse, incertum omninò est an à principio beatitudinis cognoverint: multosque ex illis mysterium illud, etiam quoad substantiam, nonnisi postquam impletum est, cognovisse, videtur Apostolus significare, cum 1. ad Tim. cap. 3. de mysterio incarnationis ait: *Magnum est pietatis sacramentum, quod manifestatum est in carne, justificatum est in spiritu, apparuit Angelis, prædicatum est in gentibus.*

Obj. 3. Mysterium incarnationis revelatum fuit Adamo innocenti, in sopore illo de quo Genesi c. 2. dicitur: *Immisit ergo Dominus Deus soporem in Adam, cumque obdormisset, &c.* Ergo Incarnatio decreta fuit ante absolutam peccati prævisionem. *R. concessio antecedente,* quod tamen multi negant, negando consequentiam nam etiam si incarnatio nonnisi post peccatum Adami absolute prævisum, voluta fuerit, potuit tamen revelari. Adamo antequam peccaret: sicut enim absoluta peccati præscientia tempore prior fuit ipso peccato, licet fuerit posterior causalitate, ita revelatio incarnationis potuit tempore priùs existere, quàm existeret peccatum, licet ab eo & ejus absoluta prævisione dependeret.

At inquit. Si mysterium incarnationis revelatum fuit Adamo innocenti, Adamus innocens supernaturalè habuit fidem Christi, atque ita Adamus in statu innocentiae habuit aliquod augmentum gratiæ dependentè à Christo & meritis ejus; illud scilicet augmentum, quod meritis est per fidem Christi supernaturalè. Oportuit igitur Christum & ejus merita prædestinata fuisset ante prævisionem absolutam status innocentiae, & peccati. *R. Adamum fidem Christi supernaturalè eliciuisse cum adjutorio gratiæ, ex mera Dei liberalitate accepta, & per fidem illam supernaturalem meritum esse gratiæ augmentum dependentè à Christo, non ut causa meritoria, sed tantum ut objecto credito unde pro opposita sententia nihil sequitur.*

Obj. 4. Deus decrevit Christum propter gloriam suam extrinsecam. Ergo decrevit illum independentè ab absoluta prævisione peccati. *R. dist. ant.* Deus decrevit Christum propter gloriam suam extrinsecam præcisè, seu abstrahendo ab ea, ut tali vel tali modo procuranda, *N. ant.* Propter gloriam suam extrinsecam, ut procurandam per redemptionem humani generis, *C. ant.* Unde neg. conf.

Dices. Ergo Deus ordinavit Christum ad redemptionem humani generis. Sed hoc est inordinatum. *R. neg. hoc esse inordinatum.* Et verò, secundum adversarios, Deus ordinatè velle potuit, & voluit Christum ut passibilem, & infinita passionis ejus merita propter redemptionem humani generis. Quidni ergo etiam potuit ordinatè velle simpliciter Christum, seu velle Christum quoad substantiam, & omnia ejus merita propter eundem finem.

Dices. Si Deus simpliciter voluit Christum propter redemptionem humani generis, simpliciter voluit perfectius propter minùs perfectum. Sed hoc est inordinatum. Ergo, &c. *R. neg. min.* Ratio est, quia in iis, quæ liberum est velle, vel non velle, nec sunt inter se essentialiter subordinata, potest agens, absque omni inordinatione, simpliciter velle perfectius propter minùs perfectum: ita ut minùs perfectum sit tota ratio sufficienter movens ad volendum efficaciter perfectius. Deus autem, utpotè agens ad

L1 extra

extra liberrimum, & sibi sufficientissimum, potuit vel-
le, vel non velle Christum pro arbitrio; & aliunde
incarnatio, & humani generis redemption, non ita
sunt inter se subordinatae, ut non possit utraque pro-
ximè ac per se conferre ad gloriam divinam extrin-
secam. Quare Deus potuit, absque omni inordina-
tione, prius velle efficaciter redemptionem humani
generis, ac deinde efficaciter velle Christum propter
redemptionem illam, volitam propter gloriam divi-
nam extrinsecam, primò & propter se intentam.

Dices. Si Deus simpliciter ordinavit Christum ad
humani generis redemptionem, magis amavit purum
hominem redimendum, quam Christum. *Resp.* Deus
hominem purum redimendum, magis quam Chri-
stum amavit secundum quid, in quantum, vi præ-
sentis decreti, prius voluit efficaciter redimere pu-
rum hominem, quam decrevit Christum existere :
at Christum, magis quam purum hominem redi-
mendum, amavit simpliciter, quia multò plus in
Christo sibi complacuit, quam in puro homine redi-
mendo, multò plura ei bona voluit, eumque mul-
tò plius fecit.

At inquit. Medium non potest plus amari, quam
finis. *R.* medium non posse plus amari, quam fi-
nem, si ametur præcisè propter bonitatem relati-
vam, hoc est, si ametur præcisè quatenus utile est
ad finem ad quem ordinatur, obtinendum : at me-
dium potest plus amari, & plus amatur, quam fi-
nis, si non solum propter bonitatem relativam ame-
tur, sed etiam propter bonitatem absolutam, & bo-
nitatem finis præstantiorem. Christus autem sic à Deo
amatur propter bonitatem relativam, seu propter
conducibilitatem, quam habet ad finem redemptio-
nis hominum, ad quem ordinatur, & propter quem
solum vi præsentis decreti proximè volitus est effi-
caciter, ut etiam ametur à Deo propter bonitatem
absolutam, quæ bonitati finis illius, ad quem ordi-
natur proximè, infinitè excellit; quamvis non sic
propter bonitatem absolutam ametur, ut vi præsen-
tis decreti, propter illam existeret, etiamsi homo
redemptione non indigeret.

Obj. 5. Medium, propinquius fini generali operum
divinorum, prius à Deo volitum est, quam me-
dium remotius. Sed incarnatio est medium fini ge-
nerali operum divinorum, nempe gloriæ divinæ extrin-
secæ, propinquius, quam redemptio hominum : in-
carnatio enim opus est longè præstantius hominum
redemptione, & in eo perfectiones divinæ multò
magis relucet. Ergo, &c. *R.* dist. maj. Medium,
fini generali operum divinorum propinquius in agen-
tis intentione, prius à Deo, &c. C. maj. Propin-
quius dignitate & excellentia tantum, N. maj. Incar-
natio autem est quidem medium, fini generali ope-
rum Dei propinquius dignitate & excellentia : at non
est medium propinquius in intentione Dei, qui prius
voluit efficaciter procurare gloriam suam extrinsecam
per hominis redemptionem, quam vellet efficaciter
incarnationem.

At inquit. Medium, propinquius dignitate &
excellencia, ordinari non potest ad medium remo-
tius. Ergo incarnatio ordinari non potuit ad ho-
minis redemptionem; adeoque hominis redemptio
non potuit esse prius in intentione Dei, quam in-
carnatio. *R.* medium, propinquius dignitate & ex-
cellencia, ordinari non posse ad medium remotius,
quando media illa ita sunt inter se subordinata, ut
remotius non possit, nisi mediante propinquiore,
conferre ad finem : secus verò, si remotius tam per
se & proximè ad finem conferre potest, quam pro-
pinquius, licet non possit tam perfectè : hominis au-
tem redemptio tam potest per se & proximè ad glo-
riam Dei conferre, quam incarnatio, licet non tam
perfectè possit.

Obj. 6. Si incarnatio non fuit volita, nisi post ab-
solutam peccati prævisionem, est bonum occasiona-
tum. Absurdum conf. Ergo, &c. *R.* incarnationem
esse bonum occasionatum, non hoc sensu, quod sit
bonum fortuitum, vel nonnisi alterius occasione vo-

libile, sed eo tantum sensu, quod sit bonum volitum
tantum occasione alterius, nempe peccati absolute
prævisi; in quo nullum est inconveniens.

At inquit. Si incarnatio non fuit volita à Deo,
nisi occasione peccati, humanitas Christi gaudere po-
test de peccato. *R.* humanitatem Christi gaudere pos-
se, non de peccato, quod secundum se fuit impedimen-
tum incarnationis, sed de infinita Dei bonitate, qua
sola per motus Deus, ex peccato absolute prævisio occa-
sionem sumpsit volendi incarnationem.

At inquit. Prius à Deo intenditur bonum, quam
permittatur malum, quod est occasio boni. Ergo
Deus prius voluit incarnationem, quam vellet pecca-
tum permittere, proindeque incarnatio ante absolu-
tam peccati prævisionem volita fuit à Deo. *R.* neg.
ant. Ad hoc enim, ut Deus malum permittere vel-
let, satis fuit, quod prius cognoverit bonum, cujus
malum occasio esse poterat : nam hoc satis fuit, ut
malum vellet permittere, nec ab eo permittendo de-
terreretur per illius odium.

Deus itaque voluit permittere peccatum, non ut
ex eo sumeret occasionem ponendi incarnationem,
prius volitam efficaciter; sed quia cognoscens bona,
quibus peccatum occasionem dare poterat, vidit pos-
se se convenienter illud permittere, nec ab eo permit-
tendo per odium illius deterretus fuit, præsertim cum
sibi complaceret in bonis illis, quibus occasioem da-
re poterat peccatum, atque imprimis circa incarna-
tionem possibilem. Breviter. Deus voluit permittere
peccatum, non ut esset Christus, sed quia poterat
esse Christus, & per Christum in carne mortali &
passibili venientem, poterat homo modo perfectissi-
mo redimi, eo quia, significante non causam mo-
tivam, sed merum removens prohibens.

Obj. 7. Intrinseca & absoluta Christi perfectio & ex-
cellencia, qua creata omnia superat, magisque valet
ad potentiam, sapientiam & bonitatem divinam ma-
nifestandam, quam omnes puræ creaturæ simul sum-
ptæ, sufficienter Deum movere potuit. *R.* ita esse.
At 1. Deus, qui sibi sufficientissimus est, & ad extra
liberrimus, potuit non velle Christum propter intrin-
secam illam & absolutam illius excellentiam, potuitque
convenientissimè illum velle efficaciter propter solam
rationem redemptionis, ut sic magis misericordissi-
mam suam erga nos charitatem commendaret. Sic
autem re ipsa Christum voluisse, satis superque osten-
sum est ex Scriptura, & Patribus.

Obj. 8. Non est conveniens, dicere quod Christus
non fuerit per se à Deo expetitus, sed tantum ex oc-
casione peccati, atque ita quod tantum sit bonum
ortum ex occasione mala & pudenda, quamque Deus
voluisset non esse : unde consequenter Deus potius
voluisset Christum non esse, quam esse. *R.* absolute
quidem convenientius fuisse, quod Christus primò
& efficaciter per se intenderetur à Deo; at Deus non
tenetur ad convenientius absolute, sed solum ad
conveniens. Conveniens autem, imò convenientis-
simum fuit, Christum primò & efficaciter intendi
propter solam humani generis redemptionem, ut jam
probatum est.

Addo, incarnationis primò & efficaciter propter so-
lam hominis redemptionem decretæ convenientiam,
non minui ex eo quod idcirco sit bonum occasiona-
tum, sive bonum ortum ex occasione mala & puden-
da, & quam Deus nolle esse : peccatum enim fuit
ocasio purè per accidens incarnationis, nec ullo
pacto Deum ad eam volendam movit; sed Deus, pec-
cato absolute prævisio, ad decernendam incarnatio-
nem motus est sola sua misericordia, quæ eò magis
commendatur, magisque relucet, quæ occasio pejor
fuit, magisque pudenda.

Obj. 9. Excellentia Christi multum detrahatur,
cum negatur Christus per se intentus & expetitus
fuisse, illique Angeli, quoad suam justificationem &
glorificationem, & primi parentes, quoad suam ju-
stificationem in statu innocentie, subtrahuntur. Ergo,
&c. *R.* in nostra sententia nihil excellentiæ Christi de-
trahi, sed solum ei subtrahi gloriam accidentalem ali-
quam,

quam, quam Deus noluit eum habere; in quo non est inconveniens. Et verò gloria accidentalis Christi tanta non est, quanta absolute potuit esse: nam v. gr. angeli mali redimi poterunt ex Christi meritis, & Deus potuit creare plures alios mundos, quibus Christus præficeret, pluresque alias creaturas, quæ ex meritis ejus redimerentur, vel saltem justificarentur, & glorificarentur: attamen negando malos angelos ex meritis Christi redemptos, aut plures mundos alios creatos esse, &c. nihil propterea detrahatur excellentiæ Christi, sed solum accidentalis, quam reipsa Deus noluit habere, gloria ei subtrahitur; quod inconveniens non est.

Præterea, Christus nihil in actu secundo meritis est, nisi per omnes actiones suas simul sumptas, & ejus passionem, ac morte consummatas, ut Christus ipse significat, Joan. cap. 12. cum ait: *Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet: si autem mortuum fuerit, multum fructum afferet*. Sed meruit omnem gloriam accidentalem, quam habet, vel habiturus est. Ergo omnem gloriam accidentalem, quam habet, vel habiturus est, debet passioni ac morti suæ, adeoque si causa fuit justificationis & glorificationis bonis angelis, & justificationis primis parentibus in statu innocentie, pro angelis beatis, & primis parentibus innocentibus passus, & mortuus est, quod est certò factum. Ergo, &c.

Obj. 10. Ex Trident. sess. 6. cap. 7. Christus est causa finalis nostræ justificationis, adeoque & prædestinationis nostræ, quæ nostræ justificationis causa est. Ergo Christus prius fuit in intentione Dei, quam hominum prædestinatio, ac proinde & prius quam peccatum Adami prævisum fuerit. *Resp.* Secundum Tridentini doctrinam, non Christum, sed gloriam ejus accidentalem esse causam finalem justificationis nostræ, quod verum est, licet Christus non nisi post absolutam peccati primi parentis prævisionem decretus fuerit. Deus itaque, prævisio Adami peccato, ex affectu efficaci redemptionis humani generis, nihil tamen statuendo in particulari circa homines redimendos, prædestinavit Christum & ejus merita, tum propter prædestinatio, & absolute prævisa Christi merita, efficaciter voluit in particulari justificationem iis omnibus, qui reipsa in tempore justificationis; voluit, inquam, propter gloriam suam, gloriam Christi, & justificandorum salutem, voluntate saltem conditionata intentam.

Obj. denique. Gloria animæ Christi majoris est dignitatis, magisque Deo amabilis, quam gloria omnium hominum, simul juncta. Ergo dicendum est, gloriam hanc Christi per se magis fuisse à Deo expectatam, quam gloriam hominum, potiusque ob Christi gloriam homines fuisse prædestinatos, quam Christum, propter gloriam hominum. Ergo, &c.

Resp. In sententia nostra, gloriam hominum affectu simplici & confusè volitam, prius in intentione Dei fuisse, quam Christum ipsum, ac proinde quam gloriam animæ illius. At gloria animæ Christi prius in intentione Dei fuit, quam hominum gloria efficaciter & distinctè volita, & gloria animæ Christi est causa finalis gloriæ hominum, efficaciter & distinctè volita; ad quod non requiritur, ut Christus cum suis meritis, ante absolutam prævisionem peccati Adami, decretus fuerit. Ad cujus rei intelligentiam, sit

§. V.

Traditur ordo divinarum decretorum, quantum ad præsentem materiam pertinet.

INter actus divinos non potest quidem esse prioritas & posterioritas secundum rem; cum sint ab invicem & ab essentia divina realiter indistincti, sintque ipsissima essentia, quæ se ipsa, nullo realiter superaddito, intelligit, & vult. At potest dari, & reverà datur inter actus divinos prioritas & posterioritas secundum rationem, cum fundamento in re, quia actus divini æquivalent pluribus actibus realiter distin-

Simonet Theol. Tom. II.

ctis, quorum alii ad existentiam aliorum, præsupponuntur, vel saltem quorum unius objectum præsupponitur objecto alterius.

1. Itaque scientia simplicis intelligentiæ prior est scientia media ratione objecti, quia prius est, actum aliquem creaturæ possibilem esse, quam esse futuribilem. Item scientia simplicis intelligentiæ prior est scientia media, ratione necessitatis; nam hæc contingens est, illa verò absolute necessaria. Item scientia simplicis intelligentiæ prior est scientia media in subsistendi consequentia: valet enim: Est scientia media: ergo & scientia simplicis intelligentiæ: at non valet vicissim: Est scientia simplicis intelligentiæ; ergo & scientia media.

2. Scientia simplicis intelligentiæ, & scientia media, priores sunt decretis circa res possibles, & actus liberos creaturarum: nam scientia simplicis intelligentiæ, & media, ad existentiam decretorum illorum prærequiruntur. Adde decretis illis priores esse ratione necessitatis, & in subsistendi consequentia, ut alibi explicatum est.

3. Decretum aliquod prius est aliqua prævisione absoluta, & aliqua prævisio absoluta prior est aliquo decreto: aliquod enim decretum prærequiritur ad existentiam alicujus prævisionis absolute. Sic decretum de producendo mundo, præsupponitur absolute prævisioni mundi: Deus enim mundum absolute prævidet, quia decrevit illum condere. Similiter aliqua prævisio absoluta prærequiritur ad existentiam alicujus decreti: sic prævisio absoluta impenitentiae finalis, decreto damnandi præsupponitur: Deus enim decrevit damnare Judam v. gr. quia prævidit absolute finalem impenitentiam Judæ. His præsuppositis, hunc actuum divinarum ordinem secundum diversa signa rationis conformiter ad Scripturam & Patres instituiamus.

1. Deus per scientiam simplicis intelligentiæ ab æterno cognovit omnia possible, omnesque modos, quibus se ipsum ad extra communicare, & gloriam suam extrinsecam procurare potest.

2. Similiter, per scientiam mediam ab æterno cognovit omnia futuribilia libera, seu quid qualibet creatura libera liberè ageret, si in talibus, vel talibus circumstantiis poneretur.

3. Decrevit hunc mundum producere, & in eo creare Angelos, ad statum supernaturalem elevaros, quorum alios ex pura benignitate ad gloriam, & ad gratias cum assecutione gloriæ infallibiliter connexas, prædestinavit; aliis verò sincerè quidem, sed ineffaciter gloriam voluit, & vi hujus voluntatis, gratias ad assequendam gloriam idoneas præparavit.

Item decrevit in hoc universo creare Adamum in statu innocentie, volendo illi sincerè, non tamen efficaciter perseverantiam in hoc statu, & beatitudinem supernaturalem, eique ex mera liberalitate præparando auxilia gratiæ, quibuscumque perseverare in statu innocentie, & perseverando, beatitudinem consequi posset. Voluit præterea primum illum hominem constituere caput morale cæterorum omnium ex hominibus possibili, qui ab eo postea per viam naturalem descensuri erant; voluit, inquam, constituere in ordine ad merendum vel demerendum omnibus statum innocentie, per observationem, vel transgressionem præcepti de non comedendo fructu scientiæ boni & mali: ita ut illi præceptum observasse, vel violasse, & ita justitiam originalem meruisse vel demeruisse censerentur, prout præceptum illud observasset, vel non observasset Adamus.

Porro Deus Adamum constituit caput morale aliorum hominum, per viam generationis naturalis ab eo descensurorum, voluntati illius, in ordine ad observationem, vel transgressionem præcepti, pro supremo suo in res omnes dominio, alligando voluntates, non horum determinatè ex hominibus possibili (nam Deus pro illo signo rationis, quo Adamum constituit caput morale generis humani, non cognovit, nec cognoscere potuit, quinam determi-

natè ex Adamo erant descensuri, sed horum, vel illorum disjunctim ex omnibus possibilibus, ab eo prout tunc distinctè cognitis, prout hi vel illi postea ex Adamo descensuri erant seminaliter.

4. Per scientiam mediam præcians Deus Adamum, si in talibus circumstantiis sibi relinqueretur, peccaturum, seu præceptum de non comedendo fructu scientiæ boni & mali transgressurum, simulque per scientiam simplicis intelligentiæ prænoscentem Adamum, & genus humanum, cum eo lapsum, reparari posse per incarnationem, statuit Adamum sibi relinquere, seu speciale adiutorium, quo à lapsu præservaretur, ei non dare, & sic Adami peccatum, & in Adamo totius humani generis ruinam permittere.

5. Absolutè prævidit Deus Adamum peccaturum, & in eo, ut capite morali, peccaturos quotquot ab eo per generationem naturalem descensuri erant nondum tamen determinatè, & in particulari hos ab eo descensuros cognoscens, sed tantum disjunctim hos vel illos ex hominibus passibilibus, quos omnes distinctè, & in particulari cognoscebat.

6. Deus, præviso absolutè peccato, quod futurum erat Adami physicè, & posterorum ejus moraliter, cum debito in posteris contrahendi maculam peccati illius à primo instanti animationis, sola sua misericordia commotus, decrevit efficaciter redimere genus humanum, & quidem modo redemptionis perfectissimo, ad hunc finem decernendo Christum cum suis meritis, inter quæ præcipuum locum tenebat passionis ac mortis acceptio.

7. Christi decreti ad existentiam merita prædefinita, & quod in illis præcipuum erat, passionis ac mortis ad perfectam redemptionem hominum præordinatam acceptationem absolutè prævidit.

8. Propter merita Christi absolutè futura, & absolutè prævisa, decrevit ipsi Christo gloriam animæ & corporis, nominis exaltationem, & omnem gloriam accidentalem, quam habet, vel habiturus est, cum variis prærogativis, quibus gaudet, ut homo: quales sunt esse hominum prædestinatorum exemplar, legislatores, judices vivorum & mortuorum, angelorum & hominum caput, & Regem spiritualem Ecclesiæ, non verò quales sunt, esset Redemptorem, Mediatorem, & Sacerdotem: nam ad hæc Christus ante merita sua absolutè prævisa, & ex solo affectu redemptionis hominum, prædestinatus fuit.

9. Propter eadem Christi merita absolutè prævisa, ut causam meritoriam, & propter gloriam ejus accidentalem, ut causam finalem partialem, ex hominibus naturaliter ab Adamo descensuris, alios ad gloriam prædestinavit, eorum merita & perseverantiam finalem prædefiniit, eisque media congrua præparavit; aliis verò gloriam voluit sincerè quidem, sed non efficaciter, unde præparavit illis auxilia idonea tantum, & sufficientia, quorum simul abutium oecultas unà & iustissimas ob causas permittere decrevit.

Porrò, quod hic observandum est, Deus nec statuit, nec statuere potuit pro eodem signo rationis, id quod re ipsa statuit ab æterno de singulis hominibus: sed primò statuit de Adamo, deinde de immediatè ejus posteris, & sic deinceps per sequentia rationis signa de aliis, atque aliis, quos absolutè futuros prævidere non potuit, priusquam statuisset de parentibus illorum, eisque auxilia decrevisset, à quibus dependebat electio conjugii, vel cœlibatus, ab eis facienda; longitudo vel brevitæ vitæ, & alia similia ad posterorum propagationem pertinentia: quare Deus ita ab æterno cognovit in particulari illos omnes, qui ex Adamo aliquando descensuri erant; vel sunt: ut tamen omnes non cognoverit pro eodem rationis signo, nec nisi postquam secundum diversa rationis signa statuit de singulis progenitoribus.

10. Secundum diversa signa rationis, prout de singulis hominibus statuit, electorum merita cum eorum perseverantia finali reprobis verò demerita, cum eorum finali impenitentia absolutè prævidit, & sic secundum diversa signa rationis, electis gloriam

per modum mercedis, reprobis verò supplicium æternum destinavit.

ARTICULUS IV.

Aliquot dubia, quæ supersunt, resolvuntur.

Quæres 1. Utrum Christus venerit in remedium solius peccati originalis? R. Christum venisse in remedium peccati originalis, & actualium, nec solum pro originali, sed etiam pro actualibus passum & mortuum esse.

Est de fide, & expressè asseritur in Scriptura. Nam 1. Joan. c. 1. dicitur: *Sanguis Jesu Christi Filii ejus emundat nos ab omni peccato.* Et ad Titum c. 2. *Dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate, & mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem bonorum operum.* Ratio est, quia Christus venit ut perfectus Redemptor & Salvator, atque ut nos ad vitam æternam perduceret, ut testatur ipse Joan. cap. 10. *Veni, inquit, ut vitam habeant, & abundantius habeant.* Ergo Christus vel venit ad tollenda omnia impedimenta vitæ æternæ. Non solum autem peccatum originale, sed etiam actualia, sunt impedimenta vitæ æternæ. Ergo, &c.

Quæres 2. Utrum Christus venerit principaliter in remedium peccati originalis, quam in remedium actualium?

R. affirmativè, cum S. Thomas hic qu. 1. art. 4. in O. ubi ait: *Tanto principalius ad alicujus peccati deletionem Christus venit quanto illud peccatum majus est. Dicitur autem aliquid majus dupliciter: uno modo intensivè, & per hunc modum majus est peccatum actuale, quam originale, quia plus habet de ratione voluntarii: alio modo dicitur aliquid majus extensivè, & hoc modo peccatum originale, per quod totum genus humanum inficitur: est majus quolibet peccato actuali, quod est proprium singularis persone; & quantum ad hoc, Christus principaliter venit ad tollendum originale peccatum, in quantum bonum gentis divinius & eminentius est, quam bonum unius.*

Hoc etiam suaderi potest, 1. ex Scriptura quæ peccato Adami præcipue opponit redemptionem factam per Christum, ut patet ex Apostolo 1. Cor. c. 15. ubi ait: *Quoniam quidem per hominem mors, & per hominem resurrectio mortuorum, & sicut in Adam omnes moriuntur, ita & in Christo omnes vivificabuntur.* 2. Ex Patribus qui simpliciter asserunt, Christum venisse, quia Adamus peccavit, vel etiam, Christum venturum non fuisse, si Adamus non peccasset, ut patet ex Articulo præcedenti §. 1.

Quæres 3. Utrum Christus, vi præsentis decreti, venturus fuisset, quamvis solum fuisset peccatum originale?

R. affirmativè, & probatur, 1. Quia quamvis solum fuisset peccatum originale, mansisset motivum primarium & principale incarnationis, adeoque mansisset motivum sufficienter & efficaciter Deum movens ad incarnationem, Ergo fuisset incarnatio. 2. Christus decretus fuit ratione prius, quam prævideretur, aut prævideri possent in particulari posterius Adami. Ergo Christus decretus fuit ratione prius, quam prævideretur, aut prævideri possent ulla peccata actualia; imò priusquam prævideretur, aut prævideri posset peccatum originale, actu contractum à posteris Adami. Ergo Christus venisset, etiam si nulla essent peccata actualia; imò etiam si nulli ex posteris Adami contraherent actuale maculam peccati originalis, & ut Christus, vi præsentis decreti, veniret satis fuit Adamum peccasse, & ejus posteros in illo, debitumque proximum contraxisse habendi actuale peccati originalis maculam, à qua si præservari fuissent ex Christi meritis, ut præservari potuerunt, Christus non minis, ut Redemptor, & occasione lapsus generis humani, venisset, quam re ipsa venit.

At inquit. Cum Deus decrevit incarnationem, non